

Principy tvorby a přínosy technických norem

Ing. Andrea Peková
pekova@agentura-cas.cz

Česká agentura pro standardizaci
www.agentura-cas.cz

Úvod

Technická norma

Dokument vytvořený na základě konsenzu a schválený uznaným orgánem, poskytující pro obecné a opakované používání pravidla, směrnice nebo charakteristiky činností nebo jejich výsledků a zaměřený na dosažení optimálního stupně uspořádání v dané souvislosti

POZNÁMKA Normy mají vycházet z ustálených výsledků vědy, techniky a praxe a mají být zaměřeny na podporování optimálních společenských přínosů.

Technické normy jsou obecně nezávazné.

Principy:

- Konsenzus
- Transparentnost
- Otevřenost
- Národní účast
- Kvalita, účinnost
- Dostupnost

Normalizační organizace I.

Mezinárodní normalizační organizace

ISO – Mezinárodní organizace pro normalizaci (www.iso.org)

IEC – Mezinárodní elektrotechnická komise (www.iec.org)

Vydané normy jsou označené: ISO, IEC

Příklad: ISO 20957-1

Evropské normalizační organizace

CEN – Evropský normalizační výbor (www.cen.eu)

CENELEC – Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice (www.cenelec.eu)

- mají 34 členů – členy jsou národní normalizační orgány členských zemí EU a EFTA

Vydané normy jsou označené: EN, EN ISO, EN IEC

Příklad: EN ISO 20957-1

Normalizační organizace II.

Národní úroveň

ÚNMZ – www.unmz.cz

- je národní normalizační orgán (NNO), tj. je členem CEN, CENELEC, ISO, IEC a schvaluje normy („uznaný orgán“)

ČAS – Česká agentura pro standardizaci (www.agentura-cas.cz)

- je národní normalizační organizace, je příspěvková organizace ÚNMZ, zabezpečuje tvorbu a distribuci norem

Vydané normy jsou označené:

ČSN

ČSN EN

ČSN EN ISO, ČSN EN IEC

ČSN ISO, ČSN IEC

Příklad: ČSN EN ISO 20957-1

Povinnosti na národní úrovni

- **Převzít všechny evropské normy identicky** jako ČSN
(zpravidla do 6 měsíců od zpřístupnění konečného textu EN)

Tyto normy jsou identické:

ISO 20957-1:2013

EN ISO 20957-1:2013 (idt ISO 20957-1:2013)

ČSN EN ISO 20957-1:2014 - přejímá EN ISO 20957-1:2013 (idt ISO 20957-1:2013) Stacionární tréninková zařízení -
Část 1: Základní bezpečnostní požadavky a zkušební metody

DIN EN ISO 20957-1:2014 - přejímá EN ISO 20957-1:2013 (idt ISO 20957-1:2013)

- Do stanoveného data **zrušit všechny konfliktní národní normy**

Příklad: ČSN EN 1176-1:2009 a ČSN EN 1176-1 ed. 2:2018

ČSN EN 1176-1:2009 musí být zrušena do 2018-10-31

Způsob převzetí:

- **překladem**
- v anglickém znění

Jak se může kdokoli zapojit do tvorby norem

Proces tvorby technické normy:

- Návrh nové pracovní položky
- **Veřejné připomínkování návrhu**
- Schválení evropské normy
- Vydání ČSN

Jak se zapojit do veřejného připomínkování

ÚNMZ a ČAS oznamují seznam návrhů evropských norem ve fázi veřejného připomínkování (ENQ):

- ve **Věstníku** ÚNMZ – zájemci mohou kontaktovat ČAS
- na úvodní straně **webu** prostřednictvím „Veřejné připomínkování návrhů technických norem“ jsou uveřejňovány texty návrhů

<http://drafts.unmz.cz/>

ČSN versus TNI

ČSN (ČSN EN, ČSN EN ISO) – **normativní dokument**

- ČSN - česká technická norma
- obsahuje požadavky a doporučení (vyjádřená slovy „**musí**“, „**má**“)
- každá EN (evropská norma) je zavedena jako ČSN EN

Příklad:

ČSN EN 1176-1 ed. 2:2018 Zařízení a povrch dětského hřiště – Část 1: Obecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody

TNI (TNI CEN/TR) – **informativní dokument**

- TNI – technická normalizační informace
 - TR – technická zpráva

Příklady:

TNI CEN/TR 16396:2013 Zařízení a povrch dětského hřiště – Odpovědi na žádosti o interpretaci EN 1176:2008 a jejich částí

TNI CEN/TR 16598:2015 Soubor odůvodnění k EN 1176 – Požadavky

Přínosy technických norem

Technické normy přispívají k

- zajištění **bezpečnosti a kvality** výrobků a služeb
- ochraně životního prostředí
- ochraně zdraví
- zajištění kompatibility technických řešení a vytvoření podmínek pro konkurenceschopnost firem
- **zvyšování důvěry** zákazníků a **uživatelů výrobků a služeb**

Důležité informace

Věstník ÚNMZ obsahuje:

- oznámení o vydání ČSN, jejich změn, oprav a zrušení
- oznámení o schválených evropských a mezinárodních norem k přímému používání jako ČSN
- oznámení o zahájení zpracování návrhů ČSN
- oznámení o návrzích na zrušení ČSN
- oznámení o veřejném projednávání návrhů evropských norem CEN a CENELEC
- oznámení o veřejném projednávání návrhů evropských telekomunikačních norem ETSI

<http://www.unmz.cz/urad/vestnik-unmz>

Připomínkování návrhů technických norem na webu ČAS a ÚNMZ <http://drafts.unmz.cz/>

Seznam ČSN přístupný z webu ČAS a ÚNMZ – obsahuje základní informace o ČSN a TNI

<http://seznamcsn.agentura-cas.cz/>

ČSN online – předplacená služba, uživatelé mají přístup k plnému znění ČSN a TNI

Více informací: <http://www.agentura-cas.cz/csn-online>

Děkuji za pozornost.

Ing. Andrea Peková
pekova@agentura-cas.cz

Česká agentura pro standardizaci
www.agentura-cas.cz